

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (2) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul adoptă următoarea

DECIZIE

Nr....

Data:...

Prin contestația înregistrată la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor cu nr...., formulată de către..., lider de asocieri în cadrul asocierii formate din... și..., cu sediul social în..., bd.... nr....., etaj... 6 și 8, sector..., înmatriculată la... cu nr...., având cod unic de înregistrare..., reprezentată de... - Director General, împotriva adresei nr..... privind rezultatul procedurii și a raportului procedurii nr...., emise de către..... nr...., în calitate de autoritate contractantă, în cadrul procedurii simplificate, organizată în vederea încheierii contractului având ca obiect „...”, inițiată prin publicarea în SEAP a anunțului de participare nr...., s-a solicitat:

1. Anularea adresei nr..... privind rezultatul procedurii;
2. Anularea în parte a Raportului procedurii nr...., respectiv a constatărilor și concluziilor privind respingerea ofertei contestatoarei pentru pretinsa nejustificare a prețului aparent neobișnuit de scăzut, precum și a actelor anterioare care au condus la acest rezultat;
3. Anularea actelor subsecvente raportului procedurii, inclusiv, în măsura în care este necesar, a desemnării ofertei câștigătoare;
4. Obligarea autorității contractante la reevaluarea ofertei contestatoarei, începând cu etapa verificării justificării prețului aparent neobișnuit de scăzut;

În cadrul reevaluării, obligarea autorității contractante să adreseze contestatoarei o solicitare suplimentară de clarificări, clară, punctuală și suficient de detaliată, prin care să solicite:

- a. transmiterea versiunilor integrale, neanonimizate, ale ofertelor comerciale emise de furnizorii identificați în documentele deja prezentate;
- b. corelarea acestora cu echipamentele, cantitățile și prețurile unitare cuprinse în propunerea financiară;

c. prezentarea documentelor în regim confidențial, exclusiv pentru verificarea de către comisia de evaluare, cu restricționarea accesului terților;

d. confirmarea că documentele integrale existau la data răspunsului inițial și că transmiterea versiunii neanonimizate nu determină modificarea niciunui element al propunerii financiare.

Procedura de soluționare în fața Consiliului s-a desfășurat în scris.

CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR, asupra cauzei de față, constată următoarele:

Consiliul a fost legal sesizat și este competent, potrivit dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, să soluționeze contestația de față, prin care asocierea... solicită cele redată în partea introductivă.

Asocierea... arată că potrivit raportului procedurii, autoritatea contractantă nu a stabilit în mod neechivoc că, prin prețul ofertat, asocierea nu poate îndeplini contractul în condițiile de calitate impuse prin documentația de atribuire, singurul argument invocat în raportul procedurii, la pct...., fiind acela că „a fost privată de elementele valorice esențiale de verificare.”

Mai mult, formularea din comunicarea rezultatului procedurii, în urma evaluării propunerilor financiare și pe baza informațiilor prezentate de ofertant, comisia de evaluare a concluzionat faptul ca nu a fost posibil să verifice veridicitatea prețului ofertat și, mai ales, nu a fost posibil să stabilească, în mod cert, dacă prin prețul global ofertat se poate asigura îndeplinirea contractului la parametrii cantitativi și calitativi solicitați prin caietul de sarcini, este clar că analiza efectivă solicitată de lege nu a avut loc.

În mod constant Consiliul a statuat că legislația aplicabilă în materia achizițiilor publice nu interzice atribuirea contractului de achiziție publică la o valoare mai mică de 80% din cea estimată și anunțată de autoritate, ci dimpotrivă, respectiva legislație promovează libera concurență între operatorii economici, ca premisă a cheltuirii cât mai economicoase a fondurilor publice, respectiv a obținerii obiectului supus competiției la costuri cât mai reduse.

De asemenea, Consiliul a susținut în deciziile sale că prevederile art. 210 din Legea nr. 98/2016 urmăresc să prevină situațiile în care autoritatea contractantă atribuie contractul unui ofertant ce nu este în măsură să îl execute în limitele pe care și le-a asumat prin ofertă, dispoziția legală fiind edictată în favoarea autorităților contractante, pentru protejarea lor (respectiv a bugetelor publice pe care le gestionează și a serviciilor publice pe care le prestează), iar nu ca armă în mână acelorși autorități de excludere de la licitații a anumitor ofertanți.

Cu alte cuvinte, chiar dacă o ofertă are costuri/tarife deosebit de scăzute, ea nu poate fi respinsă decât dacă se probează dincolo de orice îndoială rezonabilă că, din cauza acelor preturi, nu se poate asigura

îndeplinirea contractului la parametrii cantitativi și calitativi solicitați prin caietul de sarcini.

Or este evident din raportul procedurii că autoritatea contractantă nu a probat deloc faptul că asocierea noastră nu poate asigura îndeplinirea contractului la parametrii cantitativi și calitativi solicitați prin caietul de sarcini.

În punctul său de vedere nr.... asupra contestației, înregistrat la Consiliu cu nr...., autoritatea contractantă solicită respingerea contestației ca neîntemeiate.

Prin solicitarea de clarificări nr...., autoritatea contractantă a comunicat contestatoarei că oferta sa reprezintă...% din valoarea estimată a achiziției, considerând că aceasta se încadrează în ipoteza prețului aparent neobișnuit de scăzut. Autoritatea contractantă a solicitat o „justificare detaliată, clară și fundamentată economic”.

În etapa de evaluare a propunerilor financiare, comisia de evaluare a verificat oferta depusă sub aspectele prezentate mai jos:

- prezentarea formularului de ofertă (formular model), anexa (formular centralizator de propunere financiară).

Comisia de evaluare decide solicitare de clarificări:

- încadrarea în valoarea estimată a achiziției, cu respectarea prevederilor normelor de aplicare a legislației în domeniul achizițiilor publice/sectoriale;

- prețul propus este/nu este aparent neobișnuit de scăzut în raport cu ce urmează a fi livrat/prestat/executat.

Conform procesului verbal nr.... - Anexa nr.... la... nr...., comisia de evaluare a decis solicitarea de clarificări, prin adresa nr..... cu privire la:

- inexistența valorilor pentru cheltuielile de la capitolul... din cadrul formularului centralizator de propunere financiară, anexă la Formularul de ofertă (Formular 14);

- justificarea prețului aparent neobișnuit de scăzut al ofertei (...% din valoarea estimată a achiziției).

Prin răspunsul său la solicitarea de clarificări, înregistrat cu nr..... menționează la Răspunsul 2, furnizorii principalelor echipamente și anexează ofertele acestora.

Ținând cont de detalierea acestor informații în cadrul ofertei financiare, comisia de evaluare constată că ascunderea prețului serviciilor oferite de către... nu are nicio justificare, iar prezentarea acestora era strict necesară pentru confirmarea părții din oferta financiară de la capitolul 3 al centralizatorului.

Toate documentele transmise pentru justificarea prețului aparent neobișnuit de scăzut nu dețin caracterul de document confidențial așa cum susține contestatorul.

Un alt aspect foarte important constatat de autoritatea contractantă este acela că nu există nicio reglementare care să permită unui ofertant să ascundă prețurile față de comisia de evaluare, chiar dacă acestea provin

din oferte de la furnizori și sunt considerate și dovedite confidențiale (inaplicabil în cazul de față).

Membrii comisiei semnează declarații de confidențialitate și imparțialitate și sunt obligați să nu divulge secretele comerciale ale ofertantului.

În decizia sa de respingere a ofertei, comisia de evaluare a ținut cont de prevederile art. 136 alin (3) din HG 395/2016 în cazul în care ofertantul nu prezintă comisiei de evaluare informațiile și/sau documentele solicitate sau acestea nu justifică în mod corespunzător nivelul scăzut al prețului sau al costurilor propuse, oferta va fi considerată neconformă, aspect coroborat și cu art. 134 alin (5) din HG 395/2016 în cazul în care comisia de evaluare solicită unui ofertant clarificări iar clarificările transmise nu sunt concludente, oferta sa va fi considerată inacceptabilă.

Deficiența punctuală și remediabilă adusă în discuție de către... a fost clarificată de însuși o notă a ofertantului inserată și evidențiată prin subliniere în răspunsul său nr.....

Prin aceasta aduce la cunoștință autorității contractante că acordurile de confidențialitate semnate cu producătorii/furnizorii limitează capacitatea de a putea prezenta cantități și preturi către terțe părți, prin urmare nu poate pune la dispoziția autorității ofertele financiare primite de la aceștia.

Comisia de evaluare a luat act de limitarea capacității declarată a ofertantului de a transmite prețurile de la furnizori. De asemenea comisia a constatat și faptul că această confidențialitate nu a putut fi dovedită.

În justificarea răspunsului său contestatorul a prezentat principalele componente ale formării prețului total al ofertei, iar neindicarea punctuală a unor documente de către autoritatea contractantă a dus tocmai la libertatea participantului de a clarifica și completa neclaritățile comisiei prin orice mijloace de probă relevante.

Ca urmare a răspunsului primit pentru justificarea prețului aparent neobișnuit de scăzut al ofertei sale, contestatorul a făcut dovada că a înțeles care sunt cerințele solicitării.

Analizând conținutul dosarului cauzei, Consiliul constată că... a transmis recipisa de consemnare nr...., eliberată de..., la data de..., din care rezultă consemnarea cauțiunii în valoare de..., pe seama și la dispoziția C.N.S.C., corespunzătoare dosarului nr.....

Din analiza susținerilor părților și a documentelor existente la dosarul cauzei, Consiliul reține cele ce urmează:

..., în calitate de autoritate contractantă, a organizat o procedură simplificată, în vederea atribuirii contractului de achiziții publice având ca obiect „...”, publicată în *SEAP prin anunțul de participare simplificat nr.....* Valoarea estimată a achiziției este de..., fără TVA.

Contestatorul este nemulțumit de modalitatea în care autoritatea contractantă a evaluat oferta sa.

În soluționare, Consiliul că în cadrul instrucțiunilor pentru ofertanți postate în SEAP sub identificatorul „[SCN1... /...20] Instrucțiuni_ofertanți_FisaDate_DF1....pdf” la cap. „IV.... Modul de prezentare al propunerii financiare autoritatea contractantă a stabilit următoarele:

„...., care se încarcă în rubrica Oferta financiară.

Se va completa astfel:

Ofertantul va cripta în SEAP valoarea totală a propunerii financiare, în conformitate cu prevederile art...., alin (2) din HG nr. 395/2016. Documentele de fundamentare a valorii propunerii financiare vor fi semnate cu semnătură electronică extinsă, bazată pe un certificat calificat, eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat în condițiile legii și vor fi depuse prin mijloace electronice, fiind încărcate într-o secțiune dedicată a portalului SEAP, iar conținutul acestora va fi vizibil comisiei de evaluare după decriptarea propunerii financiare. Propunerea financiară va fi încărcată în SEAP în secțiunile specifice disponibile în sistemul informatic numai de către operatorii economici înregistrați. Ofertanții vor avea în vedere ca necriptarea valorii totale a propunerii financiare în SEAP și încărcarea documentelor de fundamentare a valorii propunerii financiare în altă secțiune decât cea exclusiv dedicată de SEAP pentru această operațiune atrage după sine neînregistrarea lor ca ofertanți în secțiunea "Detalii procedură - Evaluare" și la imposibilitatea realizării evaluării ofertelor acestora.

Propunerea financiară trebuie să fie prezentată în lei, valorile fiind exprimate cu maxim două zecimale.

Ofertantul va include, în cadrul propunerii financiare, toate și orice costuri legate de:

- execuția tuturor obiectivelor/rezultatelor finale prevăzute în cadrul documentației de atribuire, întocmirea instrucțiunilor de întreținere și exploatare;
- contractul fiind de tipul proiectare și execuție, prețul este forfetar pe toată perioada de derulare a contractului și nu va fi stabilit pe baza unor liste de cantități, acestea din urmă rezultând doar la finalizarea proiectului tehnic (a se vedea clauzele contractuale aprobate prin HG nr. 1/2018);
- protejarea mediului, conform normelor legale, precum și cele legate de refacerea cadrului natural după finalizarea lucrărilor;
- procurarea, transportul, depozitarea și punerea în opera a materialelor și echipamentelor necesare funcționării obiectului contractului, conform cerințelor impuse prin caietul de sarcini. La elaborarea propunerii financiare, ofertantul va lua în calcul eventualele deduceri, dacă sunt sub efectul unei legi, toate cheltuielile pe care le implică îndeplinirea obligațiilor contractuale, precum și marja de profit.

Propunerea financiară va cuprinde următoarele:

1. formularul de ofertă (Formularul nr....); lipsa formularului de ofertă reprezintă lipsa ofertei, respectiv lipsa actului juridic de angajare în contract;
2. centralizator cu lucrările/serviciile ce vor fi executate de către asociați, subcontractanți;
3. Grafic general de realizare a investiției publice (fizic);
4. Condițiile contractuale generale și specifice referitoare la acceptarea la plată, facturarea și plata lucrărilor;
5. Condițiile din contractele de subcontractare încheiate cu subcontractorii propuși, inclusiv opțiunea acestora cu privire la plata directă de către autoritatea contractantă exprimată de către aceștia;
6. Cheltuielile pentru manopera și alte cheltuieli ale acestuia;
7. Lista de prețuri pentru principalele activități, ofertanții vor prezenta prețuri forfetare pentru fiecare element și va deveni bază pentru graficul de plăți;
- 8 Alte formulare dacă este cazul.

Lipsa formularului de ofertă reprezintă lipsa ofertei, respectiv lipsa actului juridic de angajare în contract; Oferta are caracter obligatoriu din punct de vedere al conținutului pe toată perioada de valabilitate. Propunerea financiară trebuie să se încadreze

în valoarea estimată a contractului de... fără TVA. Prezentarea în propunerea financiară, a unui preț superior valorii fondurilor ce pot fi disponibilizate conduce la respingerea ofertei ca fiind inacceptabilă. În termen de 30 de zile de la aprobarea proiectului tehnic, Antreprenorul va transmite o propunere de prețuri unitare pentru fiecare cantitate din proiectul tehnic, precum și o defalcare a acestor prețuri unitare care va identifica costurile incluse pentru manoperă....., transport, costuri indirecte și profit. Aceste propuneri nu vor afecta Prețul Contractului ca sumă forfetară (cu excepția...) sau prevederile Contractului.”

Contestatorul a depus formularul de ofertă în care a menționat că „În concordanță cu Propunerea noastră Tehnică și Financiară și pe baza informațiilor furnizate de Autoritatea / Entitatea Contractantă până la momentul depunerii Ofertei: i. ofertă **preț total de... fără TVA**”.

Având în vedere prețul ofertat raportat la valoarea estimată a procedurii Consiliul reține că, autoritatea contractantă avea obligația verificării fermității și realității ofertei depuse, în speță fiind incidente următoarele prevederi legale:

- art. 136 din HG nr. 395/2016:

„(1) În situația în care comisia de evaluare constată că elemente de preț ale unei oferte sunt aparent neobișnuit de scăzute, prin raportare la prețurile pieței, utilizându-se ca referință în acest sens informații cum ar fi buletine statistice, sau cotații ale burselor de mărfuri, comisia de evaluare va solicita ofertantului care a depus oferta în cauză explicații cu privire la posibilitate îndeplinirii contractului în condițiile de calitate impuse prin documentația de atribuire.

(2) Explicațiile aduse de ofertant conform prevederilor alin. (1) vor fi însoțite de dovezi concludente privind elementele prevăzute la art. 210 alin. (2) din Lege, precum și, după caz, documente privind prețurile ce pot fi obținute de la furnizori, situația stocurilor de materii prime și..., modul de organizare și metodele utilizate în cadrul procesului de lucru, nivelul de salarizare al personalului ofertantului, performanțele și costurile implicate de anumite...u echipamente de lucru.

(3) În cazul în care ofertantul nu prezintă comisiei de evaluare informațiile și/sau documentele solicitate sau acestea nu justifică în mod corespunzător nivelul scăzut al prețului sau al costurilor propuse, oferta va fi considerată neconformă.

(4) În sensul prevederilor art. 210 alin. (1) din Lege, **o ofertă prezintă un preț aparent neobișnuit de scăzut în raport cu ceea ce urmează a fi furnizat, executat sau prestat atunci când prețul ofertat, fără TVA, reprezintă mai puțin de 80% din valoarea estimată a contractului respectiv.**”

- art. 210 din Legea nr. 98/2016:

„(1) În cazul unei **propuneri financiare aparent neobișnuit de scăzută** în raport cu lucrările, produsele sau serviciile care constituie obiectul contractului de achiziție publică/acordului-cadru care urmează a fi atribuit/încheiat, **autoritatea contractantă are obligația de a solicita ofertantului care a depus o astfel de ofertă clarificări cu privire la prețul sau costurile propuse în respectiva ofertă.**

(2) Clarificările prevăzute la alin. (1) se pot referi în special la:

a) fundamentarea economică a modului de formare a prețului, prin raportare la procesul de producție, serviciile furnizate sau metodele de construcție utilizate;

b) soluțiile tehnice adoptate și/sau orice condiții deosebit de favorabile de care beneficiază ofertantul pentru furnizarea produselor sau a serviciilor ori executarea lucrărilor;

c) originalitatea lucrărilor, produselor sau serviciilor propuse de ofertant;

d) respectarea obligațiilor prevăzute la art.... alin. (1);

e) respectarea obligațiilor prevăzute la art. 218;

f) posibilitatea ca ofertantul să beneficieze de un ajutor de stat.

(3) *Autoritatea contractantă evaluează informațiile și documentele furnizate de ofertantul a cărui ofertă are un preț aparent neobișnuit de scăzut și respinge respectiva ofertă numai atunci când dovezile furnizate nu justifică în mod corespunzător nivelul scăzut al prețului sau al costurilor propuse, ținând seama de elementele menționate la alin. (2).*

(4) *Autoritatea contractantă respinge întotdeauna o ofertă atunci când constată că aceasta are un preț neobișnuit de scăzut deoarece nu respectă obligațiile prevăzute la art.... alin. (1).*

(5) *Atunci când autoritatea contractantă constată că o ofertă are un preț neobișnuit de scăzut deoarece ofertantul beneficiază de un ajutor de stat, oferta respectivă poate fi respinsă doar din acest motiv numai dacă, în urma clarificărilor solicitate, ofertantul nu a putut demonstra, într-un termen corespunzător stabilit de autoritatea contractantă, că ajutorul de stat a fost acordat în mod legal.*

(6) *În cazul în care autoritatea contractantă respinge o ofertă pentru motivul prevăzut la alin. (5), va informa... după consultarea cu Consiliul Concurenței."*

Pentru verificarea realității și sustenabilității unui preț aparent neobișnuit de scăzut și implicit a costurilor, a faptului că ofertantul poate îndeplini contractul la standardele de calitate și parametrii din caietul de sarcini, legiuitorul a impus solicitarea de dovezi concludente, în fundamentarea propunerii financiare.

Transmiterea unei solicitări clare, cu indicarea informațiilor și dovezilor pe care trebuie să le furnizeze ofertantul vizat, va permite achizitorului să obțină de la acesta răspunsurile pe baza cărora să aprecieze seriozitatea ofertei, dar și faptul că prețurile propuse sunt rezultatul liberei concurențe și pot fi justificate.

Relevantă în acest sens este... din cauza C-599/10...: „Rezultă clar din aceste dispoziții, redactate în termeni imperativi, că legiuitorul Uniunii a înțeles să oblige autoritatea contractantă să **verifice elementele ofertelor care prezintă un caracter anormal de scăzut impunându-i în acest scop obligația de a solicita candidaților să furnizeze dovezile necesare pentru a demonstra că aceste oferte sunt serioase.**”

Ofertele depuse, reprezintă angajamente asumate de către ofertanți în scopul realizării obiectului contractului, astfel elementele de cost nu sunt elemente pur formale ale ofertei, ci reprezintă elementul esențial al propunerii tehnice și financiare a cărui realitate și sustenabilitate trebuie verificată de comisia de evaluare, în baza respectării principiilor asumării răspunderii, tratamentului egal și nediscriminării și confirmat de ofertanți prin documentele înaintate autorității contractante.

Astfel, autoritatea contractantă nu avea dreptul de a accepta ofertarea de preț pentru un contract care se va implementa în viitor - având la bază costuri despre care nu are certitudinea că vor putea fi respectate și care la momentul depunerii ofertelor erau, sau trebuiau cunoscute de operatorii economici.

Riscul, ca în cadrul procedurii să participe și chiar să câștige procedura un operator economic care nu poate executa în bune condiții contractul, datorită faptului că în cadrul ofertei nu au fost introduse toate cheltuielile aferente derulării contractului, aparține autorității contractante. Justificarea prețului și a elementelor de cost ofertate

înseamnă prezentarea de elemente concrete de formare a prețului și chiar documente care să conțină costurile avute în vedere pentru îndeplinirea contractului în cauză și care să permită, în final verificarea corectitudinii prețului ofertat.

În speță, constatând că prețul ofertat de contestator reprezintă... % din valoarea estimată, comisia de evaluare prin adresa nr..... a solicitat următoarele clarificări:

„1. In cadrul "Formular centralizator de propunere financiara " anexa la Formularul de oferta (Formular nr....), nu se regăsesc completate cheltuielile privind capitolul... Studii, respectiv -....1. -Studii de teren; -....3-Alte studii specifice.

Comisia de evaluare decide solicitare de clarificări cu privire la cele constatate:

Ofertantul va indica unde, în cadrul ofertei prezentate la data limita de depunere oferte, a prezentat valoarea acestor capitole/subcapitole.

2. în urma verificării propunerii financiare, s-a constatat faptul că valoarea totală a ofertei dumneavoastră reprezintă...% din valoarea estimată a achiziției, încadrându-se astfel în situația prevăzută de art. 136 alin. (1) din H.G. nr. 395/2016, prețul fiind aparent neobișnuit de scăzut.

Prin urmare, în temeiul art. 136 alin. (4) din H.G. nr. 395/2016, comisia de evaluare vă solicită să prezentați o justificare detaliată, clară și fundamentată economic a prețului ofertat. în mod specific, **veți prezenta argumente și dovezi referitoare la:**

- **prețurile ce pot fi obținute de la furnizori cum ar fi**, dar fără a se limita la, **oferte ferme sau pre-contracte încheiate cu furnizorii care să ateste că ofertantul poate achiziționa echipamentele, la un preț care sa justifice oferta sa aparent neobișnuit de scăzută și să nu fie sub costul de achiziție;**

- demonstrarea existenței stocurilor de echipamente achiziționate anterior la prețuri sub nivelul prețurilor de la data ofertării și pe care să le poată furniza exclusiv în derularea prezentului contract prin prezentarea de, dar fără a se limita la, extrase de inventar.”

Contestatorul a răspuns prin adresa nr..... astfel:

„1. Referitor la Formularul centralizator de propunere financiara anexa la Formularul de oferta (Formular nr....), va comunicam următoarele:

Referitor la completarea subcapitolelor....1 „Studii de teren” și....3 „Alte studii specifice”:

În cadrul Formularului centralizator de propunere financiară, valoarea aferentă Capitolului 3 - „Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică pe timpul execuției lucrărilor” a fost ofertată ca valoare forfetară, în quantum total de... fără TVA.

Subcapitolele....1 „Studii de teren” și....3 „Alte studii specifice” nu au fost evidențiate distinct, acestea fiind considerate incluse în valoarea totală forfetară aferentă Capitolului 3, fără modificarea valorii totale ofertate.

Precizăm că ofertantul își menține asumarea integrală a obligațiilor prevăzute prin documentația de atribuire, inclusiv a activităților necesare elaborării proiectului tehnic și detaliilor de execuție, în limitele prețului forfetar ofertat.

Pentru claritate, subcapitolele menționate pot fi considerate astfel:

●....1 **Studii de teren:... fără TVA, incluse în valoarea totală forfetară a Capitolului 3;**
●....3 **Alte studii specifice:... fără TVA, incluse în valoarea totală forfetară a Capitolului 3.**

Această precizare nu modifică valoarea totală a ofertei financiare depuse.

Menționăm, totodată, că această **cotare cu zero nu va duce la neefectuarea serviciilor aferente celor doua subcapitole**. Reconfirmam ca se vor respecta in totalitate cerintele documentatiei de atribuire si clarificarilor ulterioare.

2. Referitor la valoarea totala a ofertei care reprezinta...% din valoarea estimata a achizitiei, va comunicam urmatoarele:

Cu privire la solicitarea privind justificarea prețului ofertat, precizăm că valoarea totală a ofertei a fost fundamentată pe baza prețurilor obținute pentru principalele echipamente și servicii, a experienței societății în lucrări similare, precum și a utilizării resurselor proprii pentru execuția lucrărilor.

Pentru principalele echipamente ce urmează a fi incluse în proiect, respectiv panouri fotovoltaice, invertoare, structură metalică de montaj, stație de reîncărcare vehicule electrice, smart meter și logger, prețurile au fost fundamentate pe baza ofertelor/confirmărilor de preț obținute de la furnizori, acestia luându-și angajamentul ca în cazul unei comenzi ferme să își mențină prețurile oferite pe întreaga durată a contractului. Confirmăm faptul că s-a luat în considerare întreaga cantitate necesară realizării proiectului în conformitate cu specificațiile caietului de sarcini și a clarificărilor ulterioare.

In dovedirea celor afirmate, anexăm ofertele principalilor furnizori (HYTECH ENTERPRISE..., Energy3... solar GmbH și...).

Pentru componenta de proiectare, valoarea a fost fundamentată pe baza ofertei transmise de operatorul economic responsabil cu această activitate în cadrul asocierii declarate în procedură.

Preturile materialelor prezentate în oferta sunt negociate pe baza unor discounturi oferite din partea furnizorilor și sunt bazate pe oferte ale unor furnizori tradiționali, care prin volumul de... contractat cu... reușesc să ofere prețuri speciale, și care, suplimentar, și-au luat angajamentul ca în cazul unei comenzi ferme, prețul ofertat este menținut pe perioada de derulare a contractului.

În consecință, prețurile oferite pot fi susținute, iar oferta noastră este justificată.

NOTA: Acordurile de confidențialitate semnate cu producătorii/furnizorii limitează capacitatea de a putea prezenta cantități și prețuri către terțe părți, prin urmare nu putem pune la dispoziția autorității ofertele financiare primite de la aceștia.

În ceea ce privește manopera menționată ca a fost optimizat tariful orar de manopera pentru activitățile unde tehnologia de execuție este diferită decât cea cuprinsă în normele de consum respectând legislația în vigoare cu privire la salariul minim pe economie.

Declaram că susținem această propunere și ne angajăm să respectăm întocmai legislația în vigoare cu privire la salariul minim pe economie.

Principalele... cuprinse în oferta noastră, se află în dotarea tehnică... în proprietate (asa cum rezultă și din documentul... Lista..._AI.pdf din oferta tehnică depusă), restul urmând a fi închiriate de la colaboratori consacrați în închirierea de... industriale cu care avem contracte cadru cu prețuri de închiriere negociate.

Referitor la componenta de transport, echipamentele principale sunt oferite în sistem franco lucrare, rămânând în sarcina ofertantului numai transportul personalului și al materialelor mici și marunte. Confirmăm prin aceasta că faptul că prețurile oferite conțin livrarea la cheie, în ceea ce privește transportul pentru lucrarea care face obiectul procedurii de achiziție, în conformitate cu specificațiile caietului de sarcini și ale clarificărilor ulterioare.

Menționăm că oferta financiară depusă rămâne nemodificată, iar ofertantul își menține integral angajamentele tehnice, financiare și contractuale asumate prin oferta depusă. Sperăm că detaliile expuse anterior sunt de natură să clarifice aspectele menționate de dumneavoastră și răspund în mod corespunzător solicitărilor.

Totodată, vă rugăm să aveți în vedere faptul că răspunsurile și informațiile aduse nu completează și nici nu modifică în vreun fel oferta tehnică și oferta financiară depuse de subscrisa conform cerințelor documentației de atribuire și clarificărilor la aceasta, ci doar aduce lamuriri asupra documentelor deja depuse.

De asemenea, vă asigurăm de întreaga noastră disponibilitate pentru orice informații sau documente suplimentare pe care le veți considera necesare cu privire la oferta depusă" anexând oferte de preț de la furnizori având prețurile anonimizate.

Comisia de evaluare a analizat răspunsului contestatorului, încheind procesul verbal nr.... în care a constatat în mod corect următoarele:

„Principalele aspecte ale evaluării propunerilor financiare sunt prezentate mai jos:

1 - Prezentarea formularului de ofertă (formular model), Anexa (Formular centralizator de propunere financiară). Observatie: Ofertantul prezintă formularul de ofertă în cadrul documentului Propunere financiară și anexa. Comisia de evaluare a constatat faptul că, deși operatorul economic a prezentat Formularul de ofertă cu valoarea totală globală, în cadrul anexei reprezentând structura devizului pe capitole, **acesta nu a completat nicio valoare financiară pentru subcapitolele....1 și....3.**

Comisia de evaluare decide solicitare de clarificări

2 - Încadrarea în valoarea estimată a achiziției, cu respectarea prevederilor normelor de aplicare a legislației în domeniul achizițiilor publice/sectoriale,

OBSERVAȚIE: Oferta financiară depusă în SEAP este de... la care se adaugă TVA. Valoarea estimată este de... fără TVA. Comisia de evaluare constată că oferta financiară depusă se încadrează în valoarea estimată. Cerința minimă este îndeplinită.

3. - Prețul propus este/nu este neobișnuit de scăzut în raport cu ce urmează a fi livrat/prestat/executat.

OBSERVAȚIE: Oferta financiară depusă în SEAP este de... la care se adaugă TVA. Valoarea estimată este de... fără TVA. Comisia de evaluare constată că oferta financiară depusă are o valoare de...% din valoarea estimată și are un preț aparent neobișnuit de scăzut conform art. 136 alin. (4) din HG 395/2016.

Prin adresa nr..... s-au solicitat clarificări ofertantului Asocieria... ofertant lider-R0.....-R0... asociat cu privire la următoarele aspecte:

-lipsa valorilor în lei pentru capitolele....1 Studii de teren și....3 Alte studii specifice din cadrul Anexei (Formular centralizator de propunere financiară).

- preț aparent neobișnuit de scăzut conform art. 136 alin. (4)

În urma evaluării răspunsului la solicitările de clarificări, transmis de ofertant Asocieria... ofertant lider-.....-R0... asociat, în termenul solicitat semnate cu semnătură electronică, bazată pe un certificat digital emis de un furnizor acreditat comisia de evaluare a concluzionat următoarele privind la următoarele aspecte:

- prin adresa nr....., ofertantul a **prezentat oferte de la furnizori cu valorile blurate, invocând confidențialitatea prețurilor fata de autoritatea contractantă;**

- în ceea ce privește observația cu privire la lipsa valorilor alocate pentru subcapitolele....1 Studii de teren și....3 Alte studii specifice din cadrul Anexei (Formularul centralizator de propunere financiară), ofertantul declară faptul că acestea au fost incluse în totalul capitolului 3 Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică pe timpul execuției lucrărilor și menționează că acestea pot fi considerate astfel:

-....1. Studii de teren:... fara tva

-....3 Alte studii specifice... fara tva

În urma evaluării propunerilor financiare și pe baza informațiilor prezentate de ofertant, **comisia de evaluare a concluzionat faptul că nu a fost posibil să verifice veridicitatea prețului ofertat și, mai ales, nu a fost posibil să stabilească, în mod cert, dacă prin prețul global ofertat se poate asigura îndeplinirea contractului la parametri cantitativi și calitativi solicitați prin caietul de sarcini.** Comisia de evaluare stabilește că oferta este inacceptabilă și neconformă, potrivit prevederilor art. 137 alin. (1), precum și art. 136 alin. (2) și alin. (3) din HG nr. 395/2016, art. 210 alin. (3) din Legea nr. 98/2016.

... a prezentat oferte de la furnizori cu valorile anonimizate, invocând confidențialitatea prețurilor, și având în vedere faptul că subcapitolele....1 Studii de teren și..., 3 Alte studii specifice au fost evidențiate separat fara sa fie cuantificate valoric.”

Consiliul va reține că, în exercitarea atribuțiilor sale, prevăzute la art. 127 din HG nr. 394/2016, autoritatea contractantă avea obligația de a verifica dacă ofertanții care au depus oferte în cadrul acestei proceduri au ținut cont în elaborarea propunerii financiare aferente contractului ce face obiectul prezentei proceduri de toate cheltuielile necesare derulării contractului.

Consiliul reține că oferta depusă reprezintă angajamentul asumat de către ofertant în scopul realizării obiectului contractului, astfel costurile aferente produsului ofertat nu sunt elemente pur formale ale ofertei prezumate a fi valabile și admise, fără probe concludente, ci reprezintă elementele esențiale ale propunerii financiare a căror realitate trebuie să fie verificată de comisia de evaluare și confirmate de ofertant prin documentele înaintate autorității contractante, cu atât mai mult cu cât materialul respectiv constituie factor de evaluare care determină stabilirea ofertei câștigătoare.

Având în vedere cele antemenționate, Consiliul constată că verificarea veridicității prețului ofertat a fost efectuată corect de către comisia de evaluare.

Orice decizie a autorității privind admiterea sau respingerea unei oferte trebuie fundamentată pe o evaluare temeinică a acesteia, sub toate aspectele acesteia, și pe probe concludente, iar nu pe elemente insuficiente/neclare sau incerte care nu permit realizarea unei evaluări obiective a ofertei. Anterior finalizării evaluării ofertei, autoritatea contractantă ar fi trebuit să stabilească cu exactitate dacă propunerile financiare ale ofertanților sunt reale și ferme.

Numai în urma obținerii și verificării detalierii prețurilor ofertate, autoritatea contractantă putea stabili realitatea și corectitudinea formării acestora.

Consiliul reține faptul că operatorii economici, în elaborarea ofertelor financiare, trebuie să țină cont de toate prevederile legale în vigoare, astfel nu pot propune prețuri care nu sunt rezultatul liberei concurențe sau care nu pot fi justificate. În încercarea de a oferi un preț cât mai scăzut, operatorii economici nu pot face reduceri de costuri prin necotarea unor studii, având la bază simpla prezumție că urmare a declarării ca și câștigătoare a ofertei sale, vor găsi o modalitate de a executa contractul la prețurile ofertate.

De asemenea, răspunsul operatorului economic la întrebarea 2 nu a fost considerat concludent și pe cale de consecință comisia de evaluare a respins oferta depusă de asocierea în discuție.

Având în vedere faptul că autoritatea contractantă nu a putut verifica realitatea, corectitudinea și fermitatea prețurilor ofertate deoarece aceasta au fost depuse anonimizat comisiei de evaluare, în mod corect autoritatea contractantă a făcut aplicarea prevederilor art. 134 alin. (5) din HG nr. 395/2016.

Față de aceste aspecte Consiliul nu poate reține în soluționare alegația din cadrul contestației „*În mod nelegal, autoritatea contractantă a trecut*

direct de la constatarea unei deficiențe punctuale și eminamente remediabile, respectiv lipsa vizibilității prețurilor din documentele deja identificate și prezentate, la sancțiunea maximă a respingerii ofertei, fără să ceară transmiterea versiunilor integrale într-un regim de confidențialitate care să răspundă și cerințelor contractelor în care suntem parte și nevoii obiective de analiză a acestora de către comisia de evaluare", având în vedere că solicitarea autorității contractante a fost clară și expresă „...”

Astfel, prin nedepunerea documentelor solicitate care să ofere posibilitatea autorității contractante să verifice prețul ofertat, așa cum a solicitat autoritatea contractantă și prin necontestarea în termenul legal al solicitării de clarificări și alegerea de a face o întreagă „poveste” cu privire la confidențialitatea prețurilor de la furnizori, contestatorul și-a asumat toate riscurile, inclusiv acela de a fi respins motivat de faptul că răspunsul nu este concludent.

Elaborarea ofertei financiare cade în sarcina operatorului economic participant la procedură, el neputând să își invoce propria culpă ca motiv al întocmirii ofertei financiare potrivit principiului *„nemo auditur propriam turpitudinem allegans”*. Astfel prin ofertarea unui preț aparent neobișnuit de scăzut, care reprezintă mai puțin de 80% din valoarea estimată a contractului, contestatorul și-a asumat implicit și riscul ca autoritatea contractantă, în vederea aplicării obligațiilor exprese, imperative și legale, să îi solicite documente justificative acestui preț ofertat, cu atât mai mult cu cât contestatorul cunoștea aceste prevederi legale ținând cont de principiul de drept *„nemo legem ignorare censetur”*.

Operatorul nu poate invoca în justificare prețului ofertat că documentele care au stat la baza elaborării ofertei de preț sunt confidențiale, având în vedere faptul că autoritatea contractantă are obligația de a solicita în situația existenței unui preț aparent neobișnuit de scăzut, conform art. 136 alin. (2) din HG nr. 395/2016 coroborat cu art. 210 alin. (2) din Legea nr. 98/2016 *„Explicațiile aduse de ofertant conform prevederilor alin. (1) vor fi însoțite de dovezi concludente privind elementele prevăzute la art. 210 alin. (2) din Lege, precum și, după caz, documente privind prețurile ce pot fi obținute de la furnizori”* și *„sau orice condiții deosebit de favorabile de care beneficiază ofertantul pentru furnizarea produselor”* sub sancțiunea de a respinge oferta ca neconformă în situația în care acesta *„prezintă comisiei de evaluare informațiile și/sau documentele solicitate sau acestea nu justifică în mod corespunzător nivelul scăzut al prețului sau al costurilor propuse”* potrivit art. 136 alin. (3) din HG nr. 395/2016

Invocarea confidențialității ofertelor de preț de la furnizori nu are aplicabilitate în speță, având în vedere următoarele aspecte:

- art. 129 din HG nr. 395/2016 *„(1) **Pe parcursul desfășurării procesului de evaluare, membrii comisiei de evaluare și experții cooptați au obligația de a păstra confidențialitatea** asupra conținutului ofertelor/solicitărilor de participare, precum și asupra oricăror alte informații prezentate de către candidați/ofertanți în procedura de atribuire. (2) Încălcarea angajamentelor referitoare la confidențialitate se sancționează conform legii”*.
- Art. 57 din Legea nr. 98/2016 *„(1) Fără a aduce atingere celorlalte prevederi ale prezentei legi sau dispozițiilor legale privind liberul acces la informațiile de interes public ori ale altor acte normative care reglementează activitatea autorității*

contractante, **autoritatea contractantă are obligația de a nu dezvălui informațiile** din propunerea tehnică, elementele din propunerea financiară **și/sau fundamentări/justificări de preț/cost transmise de operatorii economici indicate și dovedite de aceștia ca fiind confidențiale** întrucât sunt: date cu caracter personal, secrete tehnice sau comerciale sau sunt protejate de un drept de proprietate intelectuală. **Caracterul confidențial** se aplică doar asupra datelor/informațiilor indicate și **dovedite** ca fiind date cu caracter personal, secrete tehnice sau comerciale sau sunt protejate de un drept de proprietate intelectuală”

Față de aceste aspecte, nimic nu a împiedicat contestatorul ca în situația în care în cadrul răspunsului la solicitările formulate de către autoritatea contractantă ar existat informații confidențiale, ar fi trebuit să le indice și să dovedească acest caracter.

Astfel, solicitarea unei noi clarificări, așa cum susține contestatorul în cadrul contestației, ar fi condus la încălcarea prevederilor art. 209 alin. (2) din Legea nr. 98/2016 „**Autoritatea contractantă nu are dreptul ca prin clarificările/completările solicitate să determine apariția unui avantaj evident în favoarea unui ofertant/candidat**”.

Consiliul reține faptul că legiuitorul nu a impus în sarcina autorității contractante doar obligația de a solicita justificări de preț, în sensul de a întocmi o simplă adresă de solicitare pentru a demonstra îndeplinirea acestei obligații ci și de a efectua verificări detaliate ale tuturor componentelor care formează prețul ofertei, în condițiile în care legiuitorul stabilește o prezumție relativă de încălcare a principiilor nediscriminării, tratamentului egal și transparenței necesare pentru atribuirea unui contract de achiziție publică, față de un preț neobișnuit de scăzut.

Potrivit documentației de atribuire propunerea financiară trebuia elaborată astfel încât să cuprindă toate elementele de formare a prețului final, deci implicit costul studiilor de teren și alte studii specifice, informație care nu se regăsește în propunerea financiară depusă de contestator.

Raportat la cele evocate și ținând seama că printre atribuțiile comisiei de evaluare sunt și cele de verificare a propunerilor financiare prezentate de ofertanți, inclusiv verificarea conformității cu propunerile tehnice, verificarea încadrării acestora în situația prevăzută la art. 210 din Lege, astfel cum a fost prevăzut în anunțul de participare așa cum este prevăzut la art. 127 alin. (1) din HG nr. 395/2016, Consiliul constată că această verificare s-a făcut cu rigurozitatea impusă de legislația în domeniu, pe cale de consecință, criticile contestatorului privind nelegalitatea evaluării ofertei sale sunt neîntemeiate, urmând să fie respinse.

Având în vedere cele constatate, în temeiul art. 26 alin. (6) din Legea nr. 101/2016, Consiliul va respinge ca nefondată contestația formulată de... în contradictoriu cu....

Pentru aceste motive,
în baza legii și a mijloacelor de probă aflate la dosar,
CONSILIUL DECIDE:

Respinge ca nefondată contestația formulată de... în contradictoriu cu....

Obligatorie.

Împotriva prezentei decizii se poate formula plângere, în termen de 10 zile de la comunicare pentru părțile cauzei, respectiv de la data luării la cunoștință de către alte persoane vătămate.

PREȘEDINTE,

...

MEMBRU,

...

MEMBRU,

...

Redactat practicaua deciziei:...

... în 4 exemplare originale, conține 14 (patrusprezece) pagini.